

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy óra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. itélőtábla épületével szemben.

hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részé
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nem adunk.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.

Gabalyodás.

Pécs, 1897. szeptember hó 13.

(***) Addig sugtak-bugtak, tanácskoztak a cs. kir., m. kir. és cs. és kir. közös miniszterek Bécsben, míg végre is három terminusban állapodtak meg. Szeptember 23-ikára egybehívták az osztrák Reichsrathot, szeptember 26-ikára a magyar országgyűlést s ezek megkoronázásául a delegációkat október 12-ére. Ők azt hiszik, hogy most már nyugton alhatik Európa, mert ez által az intézkedések által megmentették a monarchiát.

Mind a három faktor más időkben kifogástalanul szokta teljesíteni funkcióját; most azonban a szervezetek fölmondták a szolgálatot s hiába erősködnek az augurok, azokat többé működésre nem kényszeríthetik, legfeljebb ha az összes alkatrészeket ujjakkal cserélik ki.

Nézzük először is az első faktort, az odaát a Lajthán túl működő parlamentet, melyet az obstrukció fenekestül fölforgatott. Hiába hívják ezt össze akár tízszer is egymásután, az elkeseredés ott nem fog lecsillapodni s kilátás van reá, ha hogy az osztrák miniszterelnök tovább is inzultálja a németeket, hát ökölrel intézik el az ügyeket. Föltéve, de meg nem engedve azonban, hogy Badeni el van tőkélve a végletekig menő erőszakoskodásokra s a szlávok kedvéért, ezek támogatásáért szétüt a németek között, beáll Ausztria bomlása, amelyet semmi hatalom a világon meg nem akadályozhat.

Nálunk idehaza készséges többség áll a m. kir. miniszterelnök rendelkezésére, ez minden nagyobb baj nélkül össze fog ülni a számára kijelölt határidőben, az eléje tált porciót megemészti, sőt ha éppen úgy kívántatik, meg is választja a delegáció tagjait, hogy a harmadik terminus is betartható legyen, mint azt oda fönt Bécsben elhatározták a kilenc pávatollas mandarinok.

Kétséges azonban legalább is, sőt bátran mondhatjuk, hogy teljesen ki van zárva, vajjon az osztrák Reichsrath megteszi-e ezt a szivességet annak a kormánynak, amelyet elkeseredetten gyűlöl?

Igy aztán akkor nincs is tulajdonképpen értelme, hogy október 12-ikén összeüljenek a delegációk, mert azt maguk az intéző miniszterek sem képzelhetik, hogy erre a terminusra már kész kvóta-javaslat-al állhassanak elő, vagy hogy mindkét parlament által elfogadtassák a kiegyezési provizoriumot, ami azt jelentené, hogy egy évre, vagy esetleg kettőre marad a mostani kvóta és a két államfél annak arányában viseli ez alatt az idő alatt a közös költségeket.

Hogy mindenekelőtt ezzel kell tisztában lenni, az kétségtelen, mert a hozzájárulási arány ismerete nélkül egyáltalában nem lehetne tárgyalni a közös költségvetést. Mert bármilyen súlyos is reánk nézve az 1867. XII. t. c., mégis egész apodiktice azt tartalmazza, hogy előre meg kell határozni az arányt, mely szerint a ma-

gyar korona országai a közösöknek elismert ügyek terheit és költségeit viselik. E részben oly érthetően és világosan intézkedik a törvény, hogy azt még Bánffy báró furfangja se képes ledisputálni.

És ennél a pontnál jut zátonyra az „örök időkre” szóló közösség, amidőn az a csupa 13 próbás mamelukokból álló többség is kénytelen a függetlenségi és 48-as párt álláspontjára helyezkedni, ha nem akar a történelem ítélőszéke előtt a hazaárulók gárdájában szerepelni, és akkor elérjük végre valahára azt, amiért pártunk kezdettől fogva küzdött. Elérjük azt, hogy vége szakad a közösügyes rendszernek és Magyarország végre önmagáé lesz. Rálépünk a perszonál unió útjára.

Addig persze sok mindennek meg kell változni politikai életünkben. Eltekintve az osztrák állapotok végleges kijegocedésétől, idehaza is egészen új pártalakulásokon kell átesnünk, hogy a régóta óhajtott rendszer-változás bekövetkezzék. A perszonál unió létrejötte egyszersmind halálos ítéletét jelentené a most uralmon levő szabadelvű pártnak, a feltámadás reménye nélküli teljes megsemmisülését.

Önérzetes, hazafias politikusok lépnének, tekintet nélkül pártállásaikra, a közélet küzdő porondjára s nem a politikai nullák igazgatnák többé ezt az országot a saját önző céljaik szerint. Eltűnnék egyszerre a protekció, korrupció és a sáprendszer s a huszadik századba Magyarország mint önálló, független állam menne be.

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

A partnerek.

— A »Pécsi Figyelő« eredeti tárcája. —

Most, este, már megtörött a forróság, amely nappal embert, állatot, fát, virágot, szóval minden élőt tikadttá, aléltá tett. A sarkkavéház előtti veranda görredőnyét is rég felhúzták már, — s az asztalokat valódi, meg hamisított fiatalok ülte körül. Bent a kávéházban valami alföldi vendégbanda húzta a kesergőt.

Közbe a poharak, csészék és tálak csengése — a tekegolyók hangos találkozója, székek tologatása — olyan chaost teremtettek, melyet nemcsak hogy megszoktunk kávéházi hangversenyen, sőt boszankodunk, ha nincs így.

— Csinál néhány párthie tartlit Drehkopp ur? — kérde a gazdag Bilitz Móric borkereskedő a szegény vásáros szabót, ki testeni való melabus ábrázattal, szórakozottan a szomszédja pikkolóját kavargatta.

— Gemacht! mondja a kérdezett egyszerűen.

Elkezdtek játszani, mint ahogy már vagy tízéve szokták. Ma kivételesen csak négy ki-

bicük akadt, kik mozdulatlanul, szótlánul kísérték figyelemmel a két játékos pompás játékát.

Mindkettő kitűnő játékos volt. Tíz játszma közül Drehkopp Salamon ur kilenc párthie-t nyert. Bilitz kifizette a párthieket és Bellákat. Abbanhagyták a játékot. Most elegyedtek csak bele a kibicek.

— Jaj Bilitz ur! ? Hogy lehet oly könnyelműen a kilencesekektől elmenni!

— Hagyjon békét!

— Majd megrepedtem, mint a hurka, mikor láttam, hogy nem vette észre, hogy quintje van Bilitz urnak, — mondá a másik.

— Ah! ne beszéljünk róla!

— De kérem, — vitatkozik a harmadik; — fogadni mernék, hogy ha a fiam, a Makszi ezt a játékot látta volna, mirigydagánatot kapott volna mérgében.

— Részemről kívánom az egész becses családjának; mordult fel Bilitz ur.

Csak Drehkopp ur arca maradt hideg, közömbös kifejezésű.

Festeni való grandezzával, előkelő hanghordozással hívta a vörös Lipót főpincért, — egy regalitást kért tőle, fizetett, aztán a vett szivarból gyorsan, de azért mégis úgy, hogy sokan észrevehették, a regalitásról a papirgyűrűt letépvé, vásáros késével szakértően annak végét lekanyarítva, rágyújtott.

Midőn az égő gyufát soká szivarjához

tartotta és kéjesen élvezte a szűz szippantásokat, jobb szemével Bilitz felé sandított — partnerét vizsgálgatva, vajjon eleget eszi-e már azt a méreg.

De Bilitz ur ugylátszik nem reagált reá, csak a fogai között halkán morzsolta: er macht sich betämt.

Drehkopp Salamon kitűnő hallási szervezetének köszönhető, hogy a kétségkívül reá vonatkozó jelzöt meghallhatta.

Tagadhatlan, hogy a magyar vásároszabó foglalkozásában véghetetlen poézis van. Az a pitykés mándli fölött gubbasztó szabólegény mennyit ábrándozik minden pityke felvarrásánál. Szellemében felöltözteti a sudár parasztleányt a legszebb, legfeszebb és legcifrabb vitézkötésekkel ellátott nadrággal, a legdaliásabbban, a vállon megfeszülő bekecsesrel. Aztán elvonul előtte az a falusi legény, látja őt a táncban, mily ritmussal rakja a lassut, hallja a kurjantását, látja hogy borul az ő készítette pirossal kivarrott pruszlikjára künn a vendéglő holdsütötte udvarán Julcsa, a legény szeretője. Azért megfoghatatlan és minden esetre pszichológiai rejtély, ha Drehkopp ur ádáz perfidiával kinyújtva a márványasztal alatt lábszárait, édeskésen ódaszól a gazdag bornagykereskedőhöz:

— Bilitz ur! legyen szives, adjon kölcsön harminc forintot.

A lajthántúli gabalyodás indította meg azt a nagy lavinát, amely összetöri a mostani átkos rendszert, s a nyomás alól felszabadult népek és nemzetek szabadokká, függetlenekké lesznek s mint ilyenek, mint egymáshoz teljesen méltók, szövetkezhetnek és szövetkezni is fognak egy közös uralkodó alatt a közös és kölcsönös védelemre.

Ez lesz, a népeknek ez a hatalmas szövetsége lesz az uralkodó-ház legbiztosabb támasza s az az államférfiu érdemli meg az utókor hálás elismerését, aki fölvilágosítja a teljesen megváltozott helyzetéről az uralkodót, akinek aztán első dolga lenne eltávolítani maga mellől azokat a tanácsosokat, akik az uralkodó jogára alatt lévő népek és nemzetek összevesztésében, a gyűlölet felkeltésében találva meg hatalmukat, a monarchia teljes szétbomlását akarták eszközölni.

Athléták és kerékpárosok versenye.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1897. szept. hó 12.

Jupiter pluvius megemberelte magát és a versenyekre, melyeket a pécsi bicycle-klub és athletikai-klub együttesen rendeztek, a lehető legkellemesebb időt bocsátotta. Bár szürke fellegek környezték az egész látóhatárt, de tartotta magát egész szilárdan s csak akkor kezdte reá működését jófajta őszi eső alakjában, midőn a mérkőzők az összes programszámokat lepörgették.

A közönség szép számmal jelent meg, a páholy- és tribün-ülések mind megteltek s az állójegyes publikum köröskörül szegélyezte a pályát s a Zsolnay-gyárbeli tüzoltó zenekar nótái mellett várta a versenyek megkezdését.

A kék-sárga és fehér karszalagos rendezők nemsokára élénkebben futkosni kezdtek, a versenybírák is elfoglalták helyeiket, a verseny-pálya harangja megszólalt s kezdetét vette a tulajdonképpeni verseny.

A síkfutásban 17-en neveztek s az 1000 yardos pályát, melyen minden versenyzőnek fehér szalagokkal volt kijelölve az útja, leg hamarabb s így legelsőnek *Geréb* László a

budapesti magyar athletikai klub tagja futotta meg, 10:5 másodperc alatt ő vitte el a kitűzött nagy ezüst érmet. Második *Speidl* Zoltán, harmadik *Kardos* Márkus lett, mindketten a budapesti »Magyar uszó-egyesület« tagjai.

Következett ezután a versenyek legérdekesebb pontja, **mérkőzés a vállszalagért**, melyben a multkori győztes *Bedő* Imre és kihívója, *Wiegand* Rezső, a budapesti »Hunnia« bicycli-klub tagja vettek részt. Az 1000 méteres pályát a közönség nagy érdeklődése közben *Bedő* Imre futotta meg elsőnek 1 perc és 37 másodperc alatt, aki immár két alkalommal győzött s így nagyon emelkedtek a chance-ai, hogy a harmadszori futásban is győzni fog.

A rudugrásban *Sasse* Károly, az óbudai torna egyesület tagja, lett az első 290 cm. magas ugrásával; második *Schiller* Frigyes, a budapesti magyar testgyakorlók körének tagja, 270 cm. s harmadik *Barlai* Oszkár, az óbudai torna egyesület tagja, 260 cm. magas ugrással.

Következett ismét egy igen érdekes szám, az 5000 méteres (15-ször körül a pályán) **országos verseny**, amelyben hatan állottak ki. Első lett *Lauber* Dezső, pécsi bicycle-klub tagja, aki 8 perc és 25 mp. alatt tette meg a nagy pályát; második *Szárits* János szabadkai, harmadik *Tiefenbacher* Ferenc, a pécsi polg. kerékpáros egyesület tagja, lettek.

Az egy angol mértföldes síkfutásban első lett *Malsiner* Gyula budapesti, aki 5 perc és 7 mp. alatt futotta be 5-ször a pályát; második *Cseh* Ödön budapesti és harmadik *Hubert* Arthur szabadkai lettek.

A távolugrásban első lett *Gebauer* Oszkár pécsi 587 cm. hosszú ugrással; második *Speidl* Zoltán budapesti; harmadik *Schiller* Frigyes budapesti.

Következett a harmadik, **döntő futás a vállszalagért** *Bedő* és *Wiegand* között, melyen ismét *Bedő* Imre lett a győztes, aki ekként a mult alkalommal elnyert kékselyem vállszalagot megtartotta. *Bedőt* társai gépestől együtt fölemelték és a közönség viharosan megéljenzte. Egyik rendező a szép széles vállszalagot a győztes nyakába kerítvén, aki aztán a nézők ovációi közt karikázott még egyszer körül a pályán lassu tempóban.

A díscs-vetésben az első díjat *Szilágyi* Gyula hódmezővásárhelyi vitte el 28:7 méteres gyönyörű dobásával; a másodikat *Porteleky* László dr. budapesti; a harmadikat *Fazekas* János budapesti és a negyediket *Hainess* Elemér pécsi vitték el.

Az idő ekkor kissé gyanusan kezdett

— Hideglelést és bélyugradást — válaszoló az ingerült borkereskedő.

— Hasonlóképen kívánom — vágta vissza Salamon. — Legalább tudom, hogy a gazdag firma: »Bilitz és Krachmandel« nagy és merész vállalatokba bocsájtkozott, melyet talán ki sem bír . . .

— Hallgasson! — kiáltá felugorva Bilitz — ne sértessen, mert kipofozom a kávéházból.

— Nebbich! — sziszegte Drehkopp és gyorsan egy másik asztalhoz telepedett, vissza kiáltva:

— Otthagynom önt, nehogy azt gondolja, hogy félek öntől.

— Airach, chammer! — dühösködött Bilitz, kit a négy kibic oldalalókkott, hogy belekössön Salamonba.

— Szakadást a nemesebb testrészeibe! — kiáltá Salamon az ajtóhoz közeli asztalnál. — Hallatlan! tréfából kérek tőle harmincöt forintot, hogy a házbéremet kifizethessem és ő . . .

— Milyen egyszerű! — gunyolódék Bilitz. — Ő neki harmincöt forint kell, a neb-bich embernek; s nekem harmincötezer forint. Milyen különbség!?

— Nű! — kiáltá Salamon — kíváncsi vagyok, hogy holnap nekem meglesz-e a harmincöt forintom; úgy éljek, hogy ő neki meglesz. Hanem, ha pinceváltók nem lennének, a

melyen csak az ő neve van ráírva, a többi hasból . . . hát . . .

— Hallja maga jó ember! — fordult epés nyugalommal Salamonhoz a borkereskedő — ha nekem nem lesz meg holnap az a harmincötezer forint, akkor száz forintot fizetek magának.

— Holnap délig? — kérde Salamon.

— Holnap délig.

— Pinceváltóval?

— Anélkül.

— Gilt.

Most azonban lelkendezve rohant be Grüngelb Ármín, a »Braun és Schwarz« bank-cég főkönyvelője és egyenesen Drehkopp-hoz szaladt és annak mesés terjedelmű füleibe sugott.

Drehkopp ájultan esett le a székről.

Nagy zaj keletkezett; pincérek jégbehütött szikvizzel fröcsösközték az ájultan fekvőt. A véletlen jelenvolt állatorvos a kasszirfrájla által nyújtott cognakot öntötte Salamon elké-kült ajkai közé. Aztán az egyik billiárdra tet-ték. A réműlet a kávélegényt is bevitte s most ugy látszott, mintha a tekeasztal boncoló asztallá változott volna és a kávélegény a chirurgus professort képviselte, fehér kötényében, felgyürt ingujjban, kezében a villogó hab-verő ugy nézett ki, mintha bonckés lett volna.

De Drehkopp feleszmélt; most már aztán kitudódott, hogy Salamon azért ájult el, mert

viselkedni, a miért is a program hátuljára tett **Sopiana-versenyt** vették elő. A 3000 méteres pályát *Lauber* Dezső 5 perc és 38 mp. alatt; másodiknak *Aufricht* Richárd; harmadiknak *Hentz* Győző futotta meg, aki ugyan tényleg második lett volna, de a versenybíró-ság szabálytalan menés miatt a 3-ik helyre helyezte.

Az időjárás azonban még mindig kecsgettette a rendezőket, így hát aztán elővették a rendes program-számot, **a magas ugrást**, a melyben az első díjat *Sasse* Károly vitte el 155 cm. magas ugrással; a másodikat *Hainess* Elemér; a harmadikat *Róka* János vitték el.

A 402 méteres síkfutásban az első lett *Geréb* László, második *Speidl* Zoltán; harmadik *Cseh* Ödön; negyedik *Zsille* Pista.

A sulydobásnál első lett páratlan 11:7 méteres recordjával *Szilágyi* Gyula; második *Porteleky* László dr.; harmadik *Littke* Lenci.

A gyalogolásban első lett *Sztantics* György, a szabadkai sport-egyesület tagja, aki 8 perc és 14 mp. alatt járta körül 5-ször a pályát; második *Bedő* Károly; harmadik *Notter* Jenő és negyedik *Zsille* Pista.

A vigasz-versenyben, amely síkfutás volt, első lett *Speidl* Zoltán; második *Cseh* Ödön; harmadik *Barlai* Oszkár.

Ezzel a pécsi sport-krónikákban sokáig emlékezetes szép verseny véget ért, a különböző dresszes bicyclisták meleg kabátot kapva magukra, karikázva, míg a többi sport-férfiak kocsikon a »Vadember« szállodába hajtottak, a hol nemsokára kezdetét vette a jól megérdemelt *sport-vacsora*, melyen mintegy százan vettek részt, az asztalfőn *Zsolnay* Vilmos, *Majorossy* Imre polgármester és *Porzsolt* Gyulával.

A hangulat kezdettől fogva a leglelkesebb volt, amihez hozzájárult *Rác* Gusztik zenéje, s derék athletáink és kerékpárosaink csaptanak egy olyan mulatságot, amelyre az idegenek azt mondták, hogy igazi volt.

A felköszöntők sorát a bicyclista-klub diszelnöke, *Zsolnay* Vilmos gyáros nyitotta meg, a ki a királyra üritette poharát, a másodikat *Majorossy* polgármester a város nevében a város vendégeire, a harmadikat *Porzsolt* a helybeli sport-egyesületekre. Beszéltek még *Kiss* József, *Bodó* Aladár, *Porteleky* dr. miniszteri titkár és *Lauber* Rezső dr. s a kedélyes multság a legfesztelenebb hangulatban csak hajnal felé ért véget.

az Ármín gyerek megsugta neki, hogy az ő sorsjegyére a kétszázézer forintos főnyeremény esett, az ő sorsjegyére, melyet már tavaly Bilitz megvett sok tanu előtt.

Salamon gondolkodott, ne essék-e ujólag ájulásba.

Most Bilitz ur reszketve állott fel, hogy levegő után kapkodva ő vágódjék teljes hosszában a földre.

Ezt a riadalmat leirni képtelenség; az egész kávéházi publikum szaladt össze . . . az utcáról is bejöttek, a tüzoltók is . . . csomó orvos . . . Bilitz családja . . . hord-ágy . . . A különbség az volt, hogy a borkereskedőt megütötte a szél, és bele is halt. Drehkopp pedig nem.

Hanem azért, midőn Salamon hazaért, akkor látott csak felfordított világrendet. A felesége ájultan feküdt az ágyban. A baba asszony sphinx-szerű ábrázattal térült-fordult. Salamon felesége kezében . . a szép Betti görcsösen összeszorított kezeiben az elvesztettnek hitt sorsjegy!

— Hogy került ez Betti kezébe?

— Miért ütötte meg a guta Bilitzet?

Az asszony, az edesszemű Betti azt mondá később a tünődő Salamonnak, hogy ő visszaváltotta Bilitztől . . .

És ha Salamon gyanakodott . . bizony nem volt szép tőle!

Tihanyi Károly.

H i r e k.

Pécs, 1897. szept. 13.

M D C C C L X L V I I I .

Azt mondja a magyar közmondás, hogy akiknek az Isten hivatalt ad, észt is ad hozzá.

Nem vagyok a közmondások nagymestere, de mégis belé merek kotnyeleskedni az illetén példabeszédek lényegébe.

De hogy a gyereket ki ne öntsem a fürdő-vízzel, rátérek egy másik példaszóra, mely így hangzik: akinek pénze van, annak esze is van. Ilyetén formán: hivatal, észt és pénz egy gyékényen árulnak. Egyik 19, a másik egy híján husz. Az egyik kutya, a másik eb.

*

Annyi bizonyos, hogy semmi sem — bizonyos. Mert például eddig bizonyos volt, hogy miként tanítsák a tanítók az u. n. római számjegyeket a kedves és kedvetlen nebulóknak. Most már ez sem bizonyos. Igaz, hogy az ezeret M-mel, az ötszázat D-vel és a százakat C-kel irták, írják és irni fogják, de az új találmány, hogy a 90-et LXL-lel írják. (A régi rómaiak *tévesen* XC-vel irták a 90-et.)

Kérem, ezen ne tessék megütközni. Haladni kell mindenben. A ki nem halad, el marad. Persze, hogy persze.

Összegezvén az eddig elmondottakat, római számjegyekkel MDCCCXCVIII-at ezen-tul így írjuk: MDCCCLXLVIII.

A ki ezt el tudja olvasni, tölem ingyen kap egy Pécsi takarékpénztári egész részvényt. (De olyant, a melyen hasonló fölfogással vannak esetleg az arabszámjegyek jelezve.)

*

Menjünk pár deciméterrel fölebb. Látunk egy *méhkast*. Mi akar ez lenni? Talán a takarékoság szimboluma? Ugyan kérem ne figurázzanak a tekintetes urak. Hiszen Önöknek nem pénz kell, hanem — *kamat*. Annyi a pénzük, hogy ki sem tudják adni megbízható helyekre, megfelelő százalékkal. Inkább egy *váltót* csináltattak volna a Zsolnay-éknál a méhkas helyett, azt aztán megértette volna az ormánysági atyafi is. De így, még azt hiszi a jámbor, hogy ott, abban a bolond nagy, cifra palotában mézes-bábos árulja a viaszgyertyát rorátára.

*

Meg aztán *Szent-Imre herceg* színes mellszobra! Hogy jut hozzá a spórkassza, hogy Imre herceget, Szent-István fiát választja patrónusául? Az igaz, hogy valamikor a pécsi tobakosok (magyar timárok, kordovánosok) is ezt a november 5-iki szentet ünnepezték. Hogy a tabakosok miként jutottak a védszentjükhöz, annak a meséjé még ma sem tudom. Ha a spórkassza ügykezelésének *szüzi tisztaságát* véli szimbolizálni Imrével, úgy egy szavunk sincs a védszentjükhöz. Mert annyi bizonyos, hogy *minden tekintetben* (s ez komoly és nagy szó, — nem vice) az összes pécsi kollegái fölött áll.

Kívánjuk, hogy az új palotában is hasonlóan tartsa meg első pozícióját — ad multos annos!

Ha pedig még az eddiginél is nagyobb pénztorgalmat akar csinálni, úgy erre is van tanácsunk. Adják ki a pénzüket 4-es %_o-ra és a befizetett összegek után fizessenek 6-os percentet. Ha eltoadják a tanácsomat, úgy rövid időn belül a nagy palota helyett a Puturlukban lesz egy olyan nagyszerű viskójuk, mely testvérek között is megér — száz forintot.

*

No de nem viccelődöm tovább, mert utóbb a most elhunyt vén csataló — már mint az öreg Pulszky bácsi — ezen szavait: a kutya ugat, a karaván halad, úgy találják módosítani, hogy: *pénz beszél, kutya ugat!* S akkor jaj nekem! Eddig is van pár szerény

vexlim náluk, de ha még tovább tréfálkozom, egyszerre fölmondják valamennyit s akkor el-mehetek Bazinba — zabot hegyezni.

Midezek dacára még sem félek. (Leg-főlebb akkor két tarisznyára koldulok, mint a szent-kuti mestörök.) Különbben is nem az én szakállamra hiteleznek, — mert szakállam nincs — hanem a zsiránsokéra. Azok pedig mind szakállas és hitelképes emberek.

De most már igazán abban hagyom a mókázást. Sok a jóból is megárt. Itt pedig annyi rossz viccet kalapáltam össze, hogy ezek után csakugyan elveszithetem komoly hitel-képességemet.

Hogy úgy ne legyen, engedje a derék *»Pécsi Takarékpénztár«* igazgatósága, választmánya és napi biztosai! Eljenek!

Ban—Dyka.

Napirend 1897. szeptember 14-én.

Naptár: kedd, szept. 14. — Róm. kath.: Kereszt felmag. — Prot.: Kereszt felmag. — Görög-kel. (szept. 2.) Mamánt. — Zsidó: Elul 17. — Nap kél 5 óra 21 perckor; nyugszik 5 óra 56 perckor. — Hold kél este 6 óra 48 perckor; nyugszik reggel 9 óra 3 perckor.

Időjárás: hőmérséklet 18 Celsius fok meleg; légnyomás 750. — Kilátás a központi meteorológiai intézet jelzése szerint enyhe idő, eső és köd várható.

Megyei központi választmány ülése délelőtt 9 órakor.

Megyei állandó választmány ülése délelőtt 10 órakor.

— (Hercegi vadászatok.) Lippe-Schaumburg herceg az idén is, mint minden évben szokta, meglátogatta dárdai birtokát, ahol nagy vadászatokat rendezett. A legutóbbi ilyen vadászat szombaton folyt le az uradalom pagonyaiban, mely alkalommal maga a herceg egy gyönyörű példány 20 agancsos, két 16 agancsos és egy 14 agancsos szarvast lőtt. Egyáltalában az idei vadász-zsákmány nagyon kielégítő volt. Vasárnap nagy ebédet adott a herceg, amelyen fényes társaság vett részt. Ott volt maga az uralkodó herceg, szárnysegédével, Francke tábornokkal, Fejérváry Imre b. főispán, Trixler Károly alispán, Dragonescu Döme pénzügyigazgató, Balaskó János járásbíró, Stenge Ferenc főszolgabíró, Jilly Viktor szolgabíró, Jellasic Károly dr., Ursziny Pál, Szuly János uradalmi ügyész, Geidemann Ottó, uradalmi igazgató, Strazsikovszky erdőmester, Kinnett számtanácsos, Nagy Gyula községi jegyző és még számosan. A gazdag menüt az uradalom szolgáltatta, kivéve a parfaiteket és tortákat, amelyeket Oroszy Sándor jóhírnevű pécsi udvari cukrász szállított.

— (Mária nevenapja.) A magyar nemzetre nézve jelentőségteljes ünnep Mária nevenapja, melyet tegnap ült meg a katolikus világ. Mária nevének tisztelete Szent-István király halála óta legszebb ékessége a magyar történelemnek. Őseink nemcsak hadizászlójukat ékesítették fel a Bold.-Szent-Szüz képével, de ennek tiszteletét úgy a köz-, mint a magánéletbe is mélyen bevitték. Magyarországot Mária országának nevezték, kardjaikon olvasót viseltek, pénzeikre Mária képét verették és ha harcra mentek, még az ellenséget is Mária segits! jelszóval támadták meg. A római pápák azért több vallásos szokás és egyházi ünnep behozatalával örökitették meg a Mária nevével harcoló magyar fegyverek dicsőségét. Így, midőn 1456. július 22-én Hunyady János és Kapisztrán tönkretette Nándorfehérvár alatt Mohamed szultán hatalmas seregét, a római pápa elrendelte, hogy a győzelem emlékére, az egész földön, minden déli 12 órakor huzasanak meg a harangok és így hirdessék azok a világ végéig a magyar fegyverek dicsőségét s Mária pártfogásának hatalmas erejét. 1683-ban pedig annak emlékére, hogy Bécsset szeptember

12-én, a Mária nevét harci riadóul használó keresztény hadsereg felszabadította a török ostrom alól, XI-ik Ince pápa elrendelte, hogy az eddig csak Spanyolország egyik városában ismeretes Mária nevenapját az egész föld kerkségén megünnepelje a keresztény világ. Még a dicső emlékü szabadságharcban is Mária képével ékesített zászlók alatt küzdöttek honvédeink és ez alatt küzdve, verték meg az osztrákokat úgy, hogy az soká, igen soká nem fogja tudni ellefedni az akkor szenvedett kudarcot.

— (Uj anyakönyvvezető.) Tolnavármegye felső-ireghi anyakönyvi kerületébe a belügyminiszter ifj. Arany Károlyt anyakönyv-vezetővé kinevezte.

— (Katonai hir.) Gelderni Colerus Emil, vezérkari alezredes, a hadiskolától a 44-ik gyalogezredhez helyeztetett át.

— (A hadgyakorlatok áldozatai.) A tatai királygyakorlatoknak már is sok áldozata van. Menetelés közben igen sok katonára kidőlt s most a kórházban vannak. Sok megbetegedés fordult elő a 44-ik és 52-ik gyalogezredekben is, főképp a rezervisták közt.

— (Műkedvelői előadás.) A pécsi kath. legény-egylet ifjúsága által tegnap este, a saját pénztára javára rendezett műkedvelői előadás — dacára az esős időnek — jól sikerült. Este 8 órakor *»Polgár-erény«* című, az iparosok életéből vett életkép ment. A szereplők mind megállták derekasan helyüket, de különösen dicséretet érdemelnek *Jovanovits Miklós, Kiel József, Kaizer Viktor és Pleimer József*. Az előadás után tánc következett. Tapasztaltuk, hogy a jóhírű kath. legényegylet a pécsi iparosok színét-javát csoportosítja maga köré, s vigalmait feszitelen, magyaros hangulat jellemzi. A négyeseket mintegy 60 pár táncolta. A mulatságnak csak a kora hajnal vetett véget. Felülfizetett: Heckenberger főt. ur 50 kr., melyért köszönetet mond az ifjúság.

— (Tűzhalál.) Tóth Péter bátai lakos különös módon öltemegmagát. A szegény öreg ugyanis vagyonát felosztotta még életében fiai között, hogy végső napjaiban őt el-tartsák. Fiai azonban a rossz gazdálkodás és az elemi csapások következtében annyira a tönk szélére jutottak, hogy apjuktól kapott vagyonukból a hitelezők kilicitalták őket. Most már nem volt a szerencsétlen apának otthona, a mi annyira elkészerítette, hogy kétségbeesésében kiment a határba és ott meggyújtott egy szénakazalt. Midőn a lángok már magasra csapkodtak, elszántan belevetette magát a tűzbe és abban lelte halálát. A szerencsétlen ember sorsa nagy részvétet keltett a bátai lakosokban.

— (Meggyilkolt főerdész.) Kalmancsaj Józsefet, Széchenyi Pál gróf főerdészét a somogy megyei lábodi erdőben holtan lelték fel. A fiatal főerdész valóságos réme volt a vidék vadászainak és valószínű, hogy ezek boszujának is esett áldozatul. Testét három golyó fúrta keresztül, melyek mind halálozók voltak. Kalmancsaj halálát fiatal felesége és három gyermeke siratja. A környék csendőrsége erősen nyomoz a gyilkosok után.

— (Miniszterek Mohácson.) Mint lapunkban már megirtuk, a mult héten a földművelésügyi miniszter Mohácson volt. Lapunk egyik ottani barátja, ebből az alkalomból rövid, de jellemző visszaemlékezésről értesíti lapunkat. Ha *»Omenisták«* volnánk, azt kellene mondanunk, folytatása következik a sorrend szerint. 1870-ben a boldog emlékü br. Eötvös József közoktatásügyi miniszter volt az első miniszter, aki Mohácson járt. Az akkor még deszkából összetakolt váróteremben fogadta az átutazóban levő miniszter a tisztelgéseket és adta a válaszokat. Eötvös József ígérte Mohácsnak a polgári iskolát, mely akkor még nagyon is újdonságszámba ment. 1871-ben Eötvös József meghalt, tehát természetesen megszűnt miniszter lenni: a polgári iskola elmaradt. 1891. márciusban gr. Bethlen elő-

ször, rövid időre ugyancsak gr. Bethlen másodszer volt Mohácson. Másodszeri ottléte alkalmával 20.000 frtot ígért a városnak a betonfal építéséhez. De gr. Bethlen nemsokára megszünt miniszter lenni, az ígért 20.000 frt elmaradt. Most a harmadik miniszter is jóakaratu támogatást ígért elég hangosan, kérdés, omen, nem szünik-e meg rövid idő múlva Darányi is miniszter lenni?! Hogyha Bánffy is vele menne, mi nem bánnók, talán a mohácsiak sajnálnák csak — a megígért pénzösszeget.

— **(Megőrült köztisztviselő.)**

Szegárdon nagy részvétet keltett, hogy egy állami tisztviselő, Palásthy János adótiszt, megőrült. Már napok óta mutatkoztak rajta az elmebaj tünetei, míg végre oly elementárisan léptek fel, hogy kénytelenek voltak fölmenteni a hivatalától, apósa pedig bevitte a »Ferenc« körkórház elmebeteg osztályába. Elmeje megzavarodását részben szertelen takarékosága, részben pedig azon körülmény okozta, hogy a hivatali előléptetésben hosszabb idő óta mellőzve volt. Rögeszméje is a boldogulhatás, a pénzszerzés. A felektől elszedte a pénzt, nyugtát adott nekik róla s összeget zsebre vágta, boltokban bevásárlásokat eszközölt s ily alkalommal a mihez hozzáfért, el tulajdonította, a libákat az utcáról behajtotta stb. úgy, hogy valósággal kleptomániát konstataáltak rajta. A kórházba minden ellentállás nélkül ment be, midőn azonban rázárták az örök az ajtót, tudatára jött annak, hogy az előhalottak közt van s előbb rimánkodott, majd döngötte az ajtót, hogy eresszék ki. Most egyelőre benn maradt ugyan, de baja nem lévén nagyon előre haladott, remélhetőleg vissza lesz adható családjának és hivatalának.

— **(Asztagtűzek.)** Folyó hó 10-én délután 2 órakor nagy tűz volt Babarcon, a falunak az országutra nyíló végén levő szérűn, a hol nagymennyiségű szalma van összehalmozva és oly közel egymáshoz, hogy tűz esetében a veszély elkerülhetlen. Így történt ez Babarcon is. Legelőször Handler Ferenc, volt községi bíró kazla gyuladt ki, majd pedig Eberling Mátyas esperes-plébános, Stefán János, Kész Henrik és Brachmann János kazlai. Szerencse a szerencsétlenségben, hogy nem volt szél, mert akkor a falu is veszélyeztetve lett volna. A tűz oka eddig ismeretlen; valószínű azonban, hogy vagy gyermekek, vagy olyannak vigyázatlansága okozta, a ki az uton haladván, rágyújtott s eldobta az égő gyufát.

— **(Vakmerő támadás.)** Pakson az utcán vakmerő támadásnak volt kitéve két uri ember: Dánócy Géza szolgabírói irnok és Somorjay László tanító. A két jóbarát a vendéglőből igyekezett haza, midőn Feil nevű legény egész sereg más legénnyel utjokat állotta, sőt botokkal és késsel is fenyegették őket. Somorjay látva a felbőszült tömeget, eltávozott, Dánócy Géza azonban — kinél éppen puská volt, mivel délután vadászott — nem ijedt meg a támadóktól. Többször felszólította őket a távozásra, figyelmeztetve, hogy kénytelen lesz önvédelemből fegyverét használni, ha tovább is utját állják. Mikor ez nem használt és mindig közelebb és közelebb jöttek a támadók hozzá, elsütötte fegyverét. A lövés Tentzl Ferencet halálosan, Megcort pedig bal karján találta. A paksi járásbírósg nyomban megkezdte a vizsgálatot.

— **(Tolvaj cseléd.)** Schmidt János szopoki lakosnak a cselédje, Kiss János, szabócsi illetőségű suhanc, a napokban minden szó nélkül eltűnt szolgálati helyéről. Már ezért is kerestette volna a gazdája, de még inkább kerestette a miatt, hogy egy csomó gazdasági eszközt is elemelt magával az eltűnt suhanc. A gazda bejelentvén az esetet a csendőrségnek, a tolvaj cselédet csakhamar elfogták és nem lévén állandó lakása, bekisérték a pécsi kir. ügyészséghez, hol egyelőre ott is marasztották.

— **(Szerelem a másvilágon.)** Ma reggel kilenc óra tájban beállított egy fiatal legény a rendőrbiztosi hivatalba. A jobb ha-

lántékához odaszoritva tartott egy véres zsebkendőt és megszólalt:

— Biztos ur kérem, én vagyok az, a kit tegnap este megszurta.

— Hol szurta meg.

— A fejemen.

— De hol történt?

— A Majláth-téren. Be is hozták azt, aki megszurta.

E párbeszéd után aztán előadja a legény, a kit különben *Sáfrán* Antalnak hívnak s a Kaszárnya-utca 14. szám alatt lakik, foglalkozására nézve pedig cipészsegéd, — hogy tegnap este egy leány társaságában ment a Majláth-téren keresztül.

— Ott mentünk, kérem, mikor jön vagy négy legény velünk szemben. Az egyik elkecseregetten dalolta: »E világon nincsen igaz szerető.« Én erre odaszóltam neki:

— Majd lesz a másvilágon!

Az pedig elébem ugrott.

— De el van maga bizakodva. Talán azért, hogy ezzel a leánynyal megy!?

Szólt és előrántva a kését ide szurta, ni!

A megszurta legény panaszát különben a rendőri jelentés is igazolja, mely ott fekszik a biztos asztalán, elmondva, hogy a tettes *Rác* János, szintén legénysorban levő munkás volt. *Sáfrán* Antal sérüléséről aztán a kerületi orvos látteleletet vett fel s a kihallgatási jegyzőkönyveket áttették a bírósághoz, hogy ez ítéljen a másvilági szerelem miatt támadt késelés ügyében.

— **(Magánvizsgák.)** A siklósi községi polgári iskolában a magánvizsgálatok — mint lapunkat az igazgatóság ma értesíti — folyó hó 15-én és 16-án tartatnak meg.

— **(Véres tréfa.)** Véres tréfa áldozata lett tegnap délben *Wurzel* Ferenc, cipész-tanonc, a ki *Kremszer* András cipésznel inaszkodik. A házigazda kocsisával folyt a tréfálkozás az istállóban, a mikor a kocsis, *Kelemen* József, egyszerre csak megkapta a gyereket és odadobta a lovak közé. Bizonyára csak azért, hogy elvegye a jókedvét egy kis ráijesztéssel; hanem el is vette alaposan. A gyerek, amint a lovak közé esett, azok megijedtek tőle és olyan vad rugdalozást vittek véghez, hogy nem birt közülök kiugrani, hanem elesett és a lovak összevissza rugdalták. Véres testtel vették ki a lovak alól és berkocsin bevitték az Irgalmasokhoz. Épen ebéd ideje lévén azonban, nem találtak senkit a gyógyszerárban s talán nem mertek máshol alkalmatlankodni, elég az hozzá, hogy a szegény fiut letették a folyosóra és ott hagyták. Ugy találta meg a folyosón egy ápoló s ekkor jutott a dolog a rendőrség tudomására is, hol megindították a vizsgálatot a véres tréfa ügyében.

— **(Nem lesz tüntető körmenet.)** Mint annak idején megirtuk, a helybeli szociálisták jövő vasárnapra tüntető körmenetet terveztek, hogy az általános választási jog és titkos szavazás mellett demonstráljanak, budapesti elvtársaik példájára, kik e napon szintén rendeznek tüntetést. A párt vezetői be is jelentették e szándékukat egy kérvényben *Vaszary* Gyula rendőrfőkapitánynak, a ki azonban nem engedélyezte f. hó 19-re a tüntető körmenetet, mert ugyane napon Majláth püspök bérmálni fog s úgy is nagy lévén a népjárás a vidékről is, a tüntetés zavarólag hatna a nap nyugalmára.

— **(Tanügyi bizottsági ülés.)** A pécsi kereskedő-tanonciskola felügyelő bizottsága szombaton ülést tartott, melyen jelen voltak *Salamon* József, kir. tanácsos, tanfel-

ügyelő, továbbá *Dischka* Győző, *Graumann* János, *Gyimóthy* Gyula, *Hartl* Ferenc, *Incédy* Dénes, *Kindl* József, *Kiss* József, *Ott* Márton, *Rausch* József, *Rozsits* Sándor, *Schmeltzer* Ferenc, *Schneider* István, *Soóstö* Gyula és *Szieberth* Nándor bizottsági tagok. A kir. tanfelügyelő üdvözlővén a bizottságot, elnöklete alatt a kereskedő-tanonciskola tanítóinak megválasztását jelezte az ülés első pontjául. Mire a bizottság egyhangulag közfelkiáltással megválasztotta igazgatóvá *Dischka* Győzöt, tanárokká pedig *Arnold* Nándort, *Heckinger* Istvánt, dr. *Kálmán* Miksát, *Kiss* Józsefet, *Kosztka* Györgyöt, *Mike* Gézát, *Requinyi* Gézát és *Vidor* Salamont, háromévi időtartamra. *Dischka* Győző megköszönvén a megválasztatást a tanerők nevében, az ülésről távozott kir. tanfelügyelő helyett *Kindl* József vette át az elnökséget s a folyó ügyek vétettek elintézés alá, melyek közül nevezetesebbek voltak: Jelentés az iparostanonciskola történetének megírásáról, melyet 100 példányban terjesztés végett kinyomattak, s a mit lapunk tárcarovatában annak idején mi is közöltünk. Továbbá a kereskedő tanonciskola tanítóinak fizetése utalványozása tárgyában a Tanács megkeresésére, hogy *Dischka* Győző igazgatónak, *Arnold* Nándor, *Heckinger* István, dr. *Kálmán* Miksa és *Kiss* József tanároknak évi 200—200 frtot, *Kosztka* Györgynek évi 400 frtot, *Requinyi* Gézának évi 200 frtot, *Mike* Gézának évi 260 frtot, és *Vidor* Salamonnak évi 200 frtot havi előleges részletekben kiutalványozzon. *Sziebert* Róbertnek ipariskolai tanítóvá történt megválasztásáról és részére évi 200 frt tiszteletdíj utalványozásáról szóló tanácsi átirat tudomásul vétetvén, egypár kevésbé fontos tárgy elintézése után az ülés véget ért.

— **(Egy ur, a ki az ablakon jár be.)** A rendőrség most egy urat keres, a ki az ablakon jár be. Hogy ez az ur ur-e valóban, ahhoz persze nagy kétség fér, de következtetve abból, hogy ruhatarát egyszerre két kabáttal, két kalappal és egy esernyővel gazdagította: legalább is uri passziói vannak. Maga az eset tegnap este ugy hét és nyolc óra között történt. *Kohn* Marcell, siklósi-utca 3. szám alatti lakos, családjával együtt vacsoránál ült s addig az utcára nyíló másik szoba ablakait nyitva hagyták. Az ablakok meglehetősen alacsonyok s bár a redőnyök le voltak rajtuk eresztve, még sem akadályozták meg, hogy valami enyveskező jómádár be ne hatoljon a szobába. Ott aztán összeszedte a ruhákat és kalapokat, melyeket előtalált s hogy a szakadó esőben meg ne ázzék, még egy esernyőt is birtokba vett s így felpakkolva szépen odább állt, megint csak az ablakon keresztül, a hol bejutott. A lopást a család csak a vacsora vegeztével vette észre s mikor az eső elállt, szaladtak a rendőrségre az esetet bejelenteni. Eddig azonban még nem tudják, ki volt a tolvaj?!

— **(Árviz egy szobában.)** A Nepomuk-utca 17. szám alatti *Obetkő*-féle házban ma reggel *Leichtner* Samu, ottani lakos, lélekszakadva jelentette a rendőrségnek, hogy a szobájában árviz van. A falak csuromvizek és olyan erősen szivárogoz át rajtuk a víz, hogy a szoba padlója vízben áll és dézsával kell a vizet kimeregetni. A rendőrségen elrendelték a vizsgálatot a furcsa árviz tárgyában, a mely valószínűleg onnan van, mert a régi ház falazata az esőzés miatt átszivárgott és

háta megett vizállás lévén, a viz nagymennyiségben tört át a megereszkedett falon. S még szerencse, hogy éjjel nem állt be a szobai árvíz, mert akkor a lakókat megzavarta volna éjszakai nyugalmaiban.

— **(Megyei virilistánk.)** A megyei igazoló választmány megállapította a megyei legtöbb adót fizetőknek jövő évre szóló névsorát. E névsor f. hó 15-től folyó hó 29-ig bezárólag tájékozás végett a megyeházán betekinthező s ellene ugyanezen időn belül az állandó bíráló választmányhoz felebezésnek van helye. A névsorban első helyet foglalja el **Mándy Samu**, a ki 8247 frt 79 kr. adót fizet: utána jönnek gróf **Draskovich Iván** 6894 frt 02 kr., **Grosz Antal** 4804 frt 16 kr., **Biedermann Rezső** 4365 frt 25 kr. adóval. **Háromezertől ezer forintig** terjedő adót fizetnek **Spitzer Márk**, **Bésán Jankovits József**, **Brázay Kálmán**, **Szily László**, **Berger Emil**, gróf **Majláth György**, **Német Lipót**, **Stajevits János**, **Müller Izrael**, **Mándy Béla**, **Saxer Justus**, **Szeifritz István**, **Kohn Adolf**, **Beck András**, **Wolf Zsigmond**, **Sziebert István**, **Rosenfeld Simon**, **Dorner Samu**, **Driesz Lajos**, **Miskolc Armin** és **Flasits József**. **Ezer forinttól ötszáz forintig** terjed az adójuk a következő virilistáknak: **Országh Lajos**, **Engel Gyula**, **Lang Adolf**, **Reiter József**, **Jagits József**, **Percel Vilmos**, **Weisz Lajos**, báró **Puchner Károly**, **Dr. Kantz Adolf**, **Kunfi Adolf**, **Dr. Rüll Béla**, báró **Mirbach Ferenc**, **Gyulassy Gyula**, **Schäffer Henrik**, **Mautner Fülöp**, **Schwartz Emánuel**, **Siskovits Tamás**, **Blau Rezső**, **Toll Gyula**, **Freund Sándor**, **Rosenzweig Lipót**, **Goldschmied Dénes**, **Otócska Géza**, **Dr. Darázs Ödön**, **Dr. Philipp Ferenc**, **Steiner János**, **Nikolsburger Samu**, **Schnee Ignác**, **Klein Károly**, **Krausz Jenő**, **Hónig Mór** és **Bader Adolf**.

Ötszázforinttól négyszáz forintig adóz-

nak: **Greiner Sámuel**, **Brand János**, **Weisz Jakab**, **Witt József**, **Ungár János**, **Dr. Réder Károly**, **Schmiedt Károly**, **Dr. Raits Lázár**, **Benkő Gyula**, **Japics Mirkó**, **Dr. Löwy Jakab**, **Sziver István**, **Weisz Dávid**, **Jeszenszky Tivadar**, **Kohn Bernát**, **Dorner Bernát**, **Dvornics Gyokó**, **König Antal**, **Nedopil Antal**, **Igali Szávó**, **Szautter Antal**, **Keserits Ferenc**, **Prezlmayer Alajos**, **Kardos Kálmán**, **Trischler Ármin** és **Nagy Gyula**.

Négyszázforinttól háromszáz forintig terjedő adót fizetnek: **Krausz Béni**, **Wamoscher József**, **Héra József**, **Egedy Sándor**, **Szily Tamás**, **Dr. Kaufmann József**, **Sziebert Károly**, **Bujanits Tamás**, **Buzagits Hugó**, **Mikes József**, **Molnár Márton**, **Paskus Dávid**, **Schreyer János**, **Hoffmann Ferenc**, **Auber István**, **Dr. Andrics Tivadar**, **Frommer Miksa**, **Jancsits Sándor**, **Kassanin Stévíó**, **Heller Adolf**, **Bihari Benő**, **Gehring Fülöp**, **Kramm György**, **Dr. Schlesinger Ernő**, **Fischer Lajos**, **Dr. Külley Zoltán**, **Weisz Hermann**, **Katona József**, **Roheim Ferenc**, **Szarvas Sándor**, **Bartonicsek Antal**, **Schuth Vince**, **Armuth Ferenc**, **Visy Lajos**, **Bock Bernát**, **Klausz József**, **Wamoscher László**, **Kaltnecker Géza**, **Novák Sándor**, **Schwabach Viktor**, **Krausz Mihály**, **Rosenthal Samu** és **Strausz Ignác**.

Háromszáz forinttól kétszáz forintig adóznak: **Alexits János**, **Lederer Dávid**, **Engel Zsigmond**, **Fischer Sámuel**, **Dr. Jellasich Károly**, **Kovacev Pávó**, **id. Weisz Samu**, **Pésits Milos öreg**, **Penc János**, **Blum Nándor**, **Kuzmann Márton**, **Schneider András**, **Grimmer János**, **Klinger Ignác**, **Neib Márton**, **Kérválics József**, **Pick Ignác**, **ifj. Brázay Kálmán**, **Andrin Gergely**, **Fazekas Sándor**, **Bárány Jakab**, **Elvers Rudolf**, **Streicher József**, **Molnár Áron**, **Cserni Gyula**, **Graner Miksa**, **Reitl Vilmos**, **Kreth János**, **Biró Imre**, **Kroh Fülöp**, **Balázs József**, **Jeszenszky Lajos**, **Schell Antal**, **Szie-**

bert János, **Hergenröder Salamon**, **Volk Ádám**, **Buchwald Ignác**, **Brauer György**, **Csányi Sándor**, **Aidinger János**, **ifj. Trischler János**, **Simonkovic Mátyas**, **Bölcseki Gyula**, **Szautter Gusztáv**, **Kurjasits Mató**, **Staubach Henrik**, **Eberling Mátyas**, **Romeisz Ferenc**, **Mlazovszky József**, **Dr. Kreiner József**, **Friedrich János**, **Eöry Lajos**, **Mayer Nándor**, **Dr. Narancsik Károly**, **Belicsek Gyula**, **Schakovitz Salamon**, **Simonkovic Mihály**, **Nagy Sándor**, **Geyer Lajos**, **Dvornics Mladen**, **Nádossy István**, **Popovits Obrád**, **Szicsajnov Márkó**, **Csézik József**, **Márton Márton**, **Dr. Rüll János**, **Schön József**, **Lang Lázár**, **Szandtner Antal**, **Wittenbart József**, **Dr. Serly Sándor**, **Csathó Gyula**, **Prakatur Pávó**, **Steiner Gábor**, **Krausz Lipót**, **ifj. Weisz Samu**, **Auber Vilmos**, **Werner József**, **Emmert József**, **Kovács János**, **Engel Mihály**, **Kuzman Ádám**, **Novák Péter**, **Mayer Vilmos**, **Kovács Buli János**, **Mautner Jakab**, **Krammer György**, **Schmiedt Béla**, **Bux Jakab**, **Schuth Vilmos**, **Dr. Stein Lajos**, **Tóth Gyula**, **Dr. Heller József**, **Löwenbein Salamon**, **Gebauer Tivadar**, **Armuth Jakab**, **Meidl Miklós**, **Simonkovic Ferenc**, **Bosnyák Izidor**, **Koloszár István**, **öreg Emmert János**, **Tóth András**, **Rosenbaum Miksa**, **Molnár Lipót**, **Schneider János**, **Schwartz Bernát**, **Péhm Kristóf**, **Schmeizl Ferenc**, **Kereze Kálmán**, **Kremmer Antal** és **Pirkli Károly**.

Végül **kétszáz forint aluli** az adójuk a következőknek: **Kresz Ferenc**, **Klein Hermann**, **Winkler Ottó**, **Pakuzi Péter**, **Gayer Sándor**, **Balassa Pál**, **Hergenröder István**, **Kis Bagol János**, **Kovács Buli Mihály**, **Steiner Ignác**, **Weisz Lajos**, **Lukacev Vinkó**, **Müller Ignác**, **Krausz Márk**, **Vámos Lipót**, **Reiner Mór**, **Bakó Gergely**, **Babócsay Pál**, **Ambruszt Miklós**, **Bach Kristóf**, **Schwabach Sándor**, **Urbanik Bálint**, **Lerch András** és **Forster Samuak**.

nők állása, kiknek a vándorlásukban minden más teendők mellett még az egész csorda etetéséről és itatásáról is gondoskodniuk kell.

Ellenben a birmai asszonyok és leányok teljesen szabadon és függetlenül élnek és mozognak, a férfiakkal teljesen egyenlő állásuk van a társadalomban s ezeknek minden ügyeiben akadály nélkül résztvehetnek. Igen jellemző bizonyosága a női nem eme szabadságának a leányoknak a házasulandó ifjakkal való szabad, de az illem és erkölcs határait azért át nem lépő érintkezése. A nő elhagyhatja férjét a mikor akarja, csak hogy a férjtől kapott javakat vissza kell szolgáltatnia, lehet önálló birtoka is, sőt beleszólhat még a férj vagyoni viszonyaiba is.

Sziában is örvendenek a nők némi szabadságnak, de ez már hozzá sem hasonlítható a birmaiak állapotához. Eltekintve attól, hogy a férj elkergetheti nejét, a mikor akarja, kárpótlás nélkül, de még lánykorában is, nem tudja a szép leány, mely pillanatban jó hozzá a király, vagy egyik főura izenete, hogy jöjjön el »hangham«-nak, azaz »mars a harembe«, bár viszont igaz, hogy a sziámi leányok ezt megtisztelésnek és kitüntetésnek tekintik.

A malájaiak férjükhöz ragaszkodó nőkkel birnak, kiket megbecsülnek is, a gyeploszárat mégis nem adják ki kezükből, mert a nők, mihelyt kissé szabadabbnak érzik magukat, rögtön rosszban áskálódnak és akár vagyon után való sóvárgásból, akár pedig féltékenységből rögtön azon vannak, hogy férjüket eltegyék a láb alól, mely célra rendszeren lassan, de biztosan ható mérget kevernek a férj ételébe. A házassági hűséget nem igen szegik meg,

nélkül nem csak magas rangú államhivatalnokok, de sőt az uralkodó nejevé is lehetnek. Rendes körülmények közt azonban a családi házasságok a szokásosak, de ezek sem terjedhetnek túl a törzsen, ezért az egyes fajoknak még ma is tiszta eredeti jellege. A siitáknál egy sajátos intézménnyel az »időre való házassággal« találkozunk, ez abból áll, hogy a házastelek egy szerződésileg kikötött időre összeállanak, e szokást azzal mentik, hogy utazásaikra nejüket nem vihetik magokkal. Mivel pedig Ázsia rengeteg terjedelménél fogva egy-egy utazás hónapokig is eltarthat, a perzsa jóformán kényszerítve van egy-egy »szoghivel« összeállni. Előfordul ez a szunitáknál is, — a kórán ugyanis megtiltja a nőnek a férje nélkül való zarándoklást. Ha azonban a nő mégis el akar zarándokolni Mekkába s férje nem kísérheti, ideiglenes férjhez megy egy ugynevezett »muhalil«-hoz, ki a szerződésben kitett idő lejártával köteles a válást eszközölni. A perzsák nejeiket meglehetősen jó bánásmódban részesítik, ezt mégis csak a külsőségekre értjük, mert a házasságok erkölcsi oldala már nem elégíti ki a nőket. Az eszes szép nő itt is hatalomra vergődhetik, ha férjének befolyásos állása van, egész rokonságát emelheti jövedelmező hivatalok, pénz, kitüntetések által, de mit ér mindez, ha számtalan példa van rá, hogy a leányt a házassági szövetség megkötése után ismét visszaküldte a feleséges férj. A pénzbeli kárpótlás is ily esetben oly csekély, hogy szólni sem érdemes róla. de még a királynál sincs különben, hol az ékszerek és ruhák a korona tulajdonaként visszamaradnak és a király volt neje is époly szegényen — de tán még szegényebben — tér vissza a szülői házba, mint a hogy azt elhagyta.

— **(A budapesti Kerékpár-Egy-let)** jövő vasárnap rendezi országos versenyét Budapest és Pécs között. Nevezések f. hó 16-ig (csütörtökig) fogadtatnak el az egy-let titkári hivatalában Budapesten. Mint értesülünk a verseny igen érdekesnek ígérkezik s hacsak az időjárás kedvezőtlenége az utakat ismét meg nem rontja addig, a résztvevők nagy száma mellett fog a jövő vasárnap megtartani, a mikor is a fővárosi biciklisták a pécsiek vendégei lesznek.

— **(Rémhir.)** A városi adóügyi osztály ujonnan szerveztetvén, f. évi szept. 15-én kezdi meg működését. Ez alkalommal figyelmeztetnek mindazok az adózók, kik a f. év harmadik negyedét még le nem fizették, továbbá, a kik az előző negyedbeli hátralékokkal tartozásban vannak, hogy kötelezettségüknek siessenek eleget tenni, mert hó 15-től megkezdetik a végrehajtás II. fokozatának keresztülvitele, a mikor is a kiküldött végrehajtók házról-házra menve, a hátralékokat az ingók, házbérek stb. lefoglalása által biztosítani fogják. A végrehajtásnak ez a második fokozata, úgy az ezt követő árverések a legkomolyabban fognak keresztülvezettetni s e célból a végrehajtó közegek rendelkezésére bocsátatnak a városi kocsik az ingóságok elszállítására, rendőri személyzet és a dobos az árverések megtartására. A végrehajtói személyzetnek utasítása van, hogy a főkönyvi sorrendhez személyválogatás nélkül szigorúan alkalmazkodjanak, miért is óva intetnek az adózók, hogy netán függőben levő adóügye-

iket rendezni igyekezzenek, mert az eljáró közegek csak azon esetben fognak a zálogolás tényleges foganatosításától, s illetőleg az árverés megtartásától eltekinthetni, ha a kir. pénzügyigazgatóságnak halasztást engedélyező határozata felmutattatik. Ugyanily eljárás fog az illetékekre és hadmentességi díjra nézve is követettni. Felszólítatnak az új adózók, kik eddig a szabályszerű intést már megkapták, hogy adókönyvecskéik kiállítása és az esedékes 3 negyedi adónak lefizetése végett a városi pénztárnál jelentkezzenek. Különösen pedig felhivatnak azon adózók, kiknek felszaporodott tartozásaik a közelmúltban ingatlanokra bekebelezettek, hogy tartozásaikat lefizessék, mert nem fizetés esetén ingatlanuk elárverezése iránt fog a legközelebbi közig. bizottsági ülés elé előterjesztés tétetni.

— **(Csődmegszüntetés.)** A pécsi kir. törvényszék, mint csődbíróság a Raab Gábor, pécsi lakos ellen 1897. évi február 1-én nyitott csődöt megszüntette.

— **(Rablógyilkosság helyett öngyilkosság.)** Lapunk legutóbbi számában megírtuk, hogy *Guszmán Vilmos* siklósi fakeskedőt a Drávából holtan huzták ki s mert nyakán kötél volt, azt hitték, hogy megfojtották s kirabolván, úgy dobták a vízbe gyilkosai. A megtartott orvosi boncolás azonban olyan jelekre talált, melyből öngyilkosságra lehet következtetni. E szerint *Guszmán* öngyilkos volt; maga kötötte át torkát a kötéllal, bizonyára azért, hogy a vízben hamarabb eszméletét veszítse. Különben öngyilkos-

ságra mutat az is, hogy zsebórája és gyűrűi nem hiányoztak, holott ha rablógyilkosságnak esett volna áldozatul, a tettesek azoktól is megfosztották volna. Hogy azonban mi vitte a szerencsétlen embert az öngyilkosságra, azt nem tudják.

— **(A külső somogyi ev. ref. egyházmegye)** tartotta rendes évi közgyűlését Tamásiban. A gyűlésen *Bocsor Lajos* esperes és a betegsége miatt a megjelenésében akadályozott *Sárközi Béla* gondnok helyett *Kiss János* kir. aljárásbíró, mint legidősebb tanácsbíró elnököltek. Ezen a gyűlésen tették le hivatali esküjüket *Thury Károly* kapolyi lelkész és dr. *Kiss Ernő* ügyvéd, mint ujonnan választott egyházi s illetve világi tanácsbírák. A gyűlés határozatai közül megemlítjük, hogy az egyházmegyei közgyűlés heves vita után egy tanítónak megengedte, hogy tanítói állása mellett mint helyettes állami anyakövezető is szerepelhessen, egy másiknak pedig, hogy egyúttal a postamesteri hivatalt is viselhesse. Ezen alkalommal döntött az egyházmegyei bíróság a megtámadott nagyszokolyi lelkészválasztás ügyében is, megerősítvén a választást és *Halom Vince*, mohácsi helyettes lelkészt megválasztott nagyszokolyi lelkésznek nyilvánítván.

— **(Leégett házak.)** Beremenden *Szalók Györgyné* háza ismeretlen okból kigyuladt és le is égett. A kár 443 frtot tesz ki, a mely azonban megtérül, mert a leégett épület biztosítva volt. *Buchhammer Tamás*, szebényi lakos háza is a tűz martaléka lett a napokban. Róla tüzet fogott *Horváth Ferenc* istállója is és az is leégett. Dunaföldvárott özv. *Zankó Istvánné* háza lett a tűz martalékává. Nagy tűz volt *Faddon* is, a hol *Bartal Béla* háza, gazdasági épületei és dohány szárító pajtája égett le. Itt a kár 4000 frtot tesz ki.

A turkomán nő aránylag nagy szabadságnak örvend, nem kénytelen elrejtőzni, ha idegen jön a sátorba, ellenkezőleg különös vonzalommal tüntetik ki az idegent, csak hogy azt a vendégjog megsértésére csábítsák. Ez utálatraméltó eljárás nem szenvedélyük, vagy kacérságuk eredménye, hanem pusztán furfangból történik, hogy általa a vagyon szaporodjék. A vendégjog illetén megsértése miatt ugyanis az illetőt teljesen kifosztják, gyakran meg is gyilkolják, vagy rabszolgaként eladják.

Az összes ázsiai népek közül egyedül az afganok azok, kik a szerelmet a művelt Nyugaton ismert értelem-ben veszik. Afganisztánban nem ritka a sziv szerint való házasság és gyakran megtörténik, hogy a szegénysorsu kérő Indiába megy, hogy ott kedvese vételárát megszerezze. Az ily áldozatra készség és kitartás aztán teljesen kizárja azt a durvaságot, melyet Ázsia nyugati részén találtunk. Az afganok a leányok és asszonyok kiképzésére is gondot fordítanak és tudják is őket tisztelni, becsülni. A barbár vonás felismerhető azonban náluk is, még pedig abban a szokásban, hogy a nő férje halála után, annak fivéréhez tartozik nőül menni — ha a házasság magtalan volt. S még ha a férfi vonakodnék is őt nőül venni, csak az ő beleegyezésével mehet más valakihez.

Tekintsünk be ezek után Indiába, mely ősidők óta az ázsiai kultúra bölcsőjeként említették. E tartomány lakóinak vallása a »hinduizmus«, mely bizony nem valami kesztyűs kézzel bánik a nőkkel. Csak hogy a legújabb időben belátták már, hogy az az állás, melyet a nők épp vallásuk folytán a társadalomban elfoglaltak, nagyon is méltatlan, minélfogva az előkelőbbek már nem is ragasz-

kodnak oly szorosan a hagyományos szokásokhoz. De az alsóbb osztálynál a helyzetet sem a lassanként terjedő műveltség, sem az angol hatóságok erélyes fellépése nem tudta megváltoztatni. Ma is láthatjuk még, a mint az indus nő fanatikus örömmel rohan a pattogó, lángoló máglyára, csak hogy férje tetemével együtt őt is megsemmisítse a tűz, — mindennapi látvány, hogy a csecsemő, avagy a 12 éves, de férj nélkül maradt leányokat a vért szomjazó Kali istennőnek feláldozzák. előbbieket, hogy majdan ne kelljen velök nagy fényt üzni és ne legyen kiadásuk férjhezadásukkor, utóbbiakat, hogy ne legyenek gúny tárgyává. Ezek után igazán csodálatosan hangzik, hogy ha a lány férjhez ment, akkor mégis nagy tisztelnek örvend. A férj sohasem fog addig valami fontosabb vállalatba, míg ezt nejeivel meg nem vitatta és véleményüket, tanácsukat ki nem kérte. No de az indusoknál még a lovagiasságnak is találunk nyomára, ha a nő a rajta ejtett sérelemért meg akarja magát bosszulni, kiszemel egy harcost, annak küld egy karkötőt s azzal az illetőnek kötelességévé van téve a nőt megbosszulni, illetőleg a sértőn elégtételt venni.

A kondoknál a nő befolyása már nemcsak a családi ügyekre szorítkozik, hanem kiterjed a közügyekre is, a férj nem korlátolt ura és parancsolója nejeének s ha mellette még más feleséget is akar tartani, meg kell reá nyernie első neje engedelmét, ezt ugyan megkapja rendszeren, mert az ilyen második feleség semmi tekintetben sem csorbitja a törvényes házastárs jogait, sőt a második feleségtől származott gyermekek már csak az örökség felére tarthatnak igényt.

Sok kívánni valót hagy hátra a hindosztáni banjar

Végül pénteken Egerszegen is volt tűz, melyről sásdi levelezőnk a következőket írja: *Horváth* Antal egerszegi lakosnak a háza pénteken délelőtt 11 órakor, még eddig ki nem derített módon, kigyuladt a hozzátartozó épületekkel együtt, úgy *Gyenis* Ferencnek is pajtája és istállója is, mely szomszédjában volt, teljesen leégett. A sásdi tűzoltók fecskendőjökkel rögtön ott teremve, a tüzet, hogy tovább nem terjedt, sikerült a derék tűzoltóknak megszüntetni, dacára, hogy a faluban kevés víz volt.

— **(Találtatott)** tegnap a pécsi Bicycle Club versenypályáján egy karperec, melyet bizonyára a tegnapi versenyek női közönsége közül vesztett el valaki. A tulajdonos átveheti jogos tulajdonát a rendőrbiztosi hivatalban.

— **(Kacsatolvaj.)** *Bartolovics* Fülöp olasz lakos, udvarából egy szép reggelre virradóra eltűnt kilenc darab kacska, melyeket éppen a legközelebbi vásáron akart eladni. De hát valaki megelőzte és elvitte mind a kilenc darabot, a miről a káros sietett jelentést tenni a csendőrségnek. A nyomozás során aztán csakhamar meglették az ellopott kacsák *Konrád* Simon olasz lakosnál, a ki ellen most lopás miatt tették meg a feljelentést a bírósághoz.

— **(Az osztrák lutri ellen.)** Valóságos fehér holló az olyan miniszteri rendelet, amilyen ma érkezett Pécs város hatóságához. Nagyon fontos dolgot érint, mely látszólag revanche-sa akar lenni az osztrák pénzügyminiszter hasonló rendeletének. A múlt hónap elején ugyanis rendeletet bocsájtott ki az osztrák pénzügyminiszter, amelyben megtiltja a birodalom tulsó felének, hogy magyar sorsjegyeket vásároljanak. Osztrák szempontból talán helyes ez a rendelet, amely az osztrák pénzt otthon tartja. Most a magyar pénzügyminiszter is rendeletet adott ki, amelyben szigorúan megtiltja a magyar polgároknak, hogy a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok számsorjátékaiban részt vehessenek. Mit jelent ez? Csupán azt, hogy a magyaroknak nem szabad ezután az osztrák lutrin játszani, mert aki ezt meg meri cselekedni, az 1868. XV. t. c. módosításáról szóló 1897. évi VII. t. c. 4. §. szerint lottójövedéki kihágást követ el, s a 64. §. szerint a tétele tiszszerejétől az ötvenszereséig terjedhető pénzbírsággal sútható. De vajjon a pénzügyminiszter ur nem terjeszti-e ki tiltó rendeletét az osztrák sorsjátékokra is?

— **(Kifosztott éléskamra.)** *Gertrung* Henrik, győnk lakos, éléskamráját a napokban ismeretlen tettesek kifosztották. Az éj leple alatt az ajtót felfeszítvén, úgy jutottak be az éléskamrába, a honnan elvittek mindent, ami elvihető volt, többek közt tizenhét forint áru lisztet is, ami ebben a liszt-drága világban elég nagy kár. Az ismeretlen betörőket most keresik.

— **(Részegek utja.)** Ennek lehet nevezni a szigeti-országot, hol a léptenyomon található korcsmák vendégei éjszakánként végigvonulnak. Ez a végigvonulás azonban rendszerint kurjongatással és duhajkodással van egybekötve, a miért csak a rendőrségnek gyűlik meg a baja az illetőkkel. Az éjszaka is *Nagy* József és *Nagy* János, gyári munkások, okoztak bajt a rendőröknek, kik alig tudták őket lecsendesíteni és rávenni, hogy zaj nélkül haladjanak végig a részegek útján. A miért aztán feljelentették őket a főkapitánynak s most majd érzékeny pénzbírságot sóznak a nyakukba éjjeli csendháborítás miatt.

— **(Meglopott kereskedő.)** *Mautner* Zsigmond, sellyei kereskedő boltjából eltűnt egy pakk szép selyem ruhaszövet. A boltban sokan jártak-keltek, vásárolt ez is, az is s valahogy valamelyik vevő keze alatt kalldott el a selyem ruhának való. A káros feljelentette az esetet a csendőrségnél, a hol megindították a nyomozást a tolvaj után. Az

ellopott selyem már meg is van, a kinél azonban megtalálták, az tagadja a lopást. Most folyik ellene a vizsgálat.

Ezüst és chinaezüst étszerek, gyűrűk, órák, monogrammok megvásárlását, mindennemű vésnői munkát, bélyegzők, pecsétnyomók és kautsuk-bélyegzők kiállítását meglepő szépen és jutányosan megszámitva végzi *Schönwald* Imre vésnök és ékszerész Pécsen, Király-utca Hattyu-épület.

Fényes bizonyítványt állított ki *Dr. Schenk* Lipót bécsi cs. kir. egyetemi tanár a *Continental-Bodega* borairól azt irván, hogy e borok üdülőknek rendkívül jó szolgálatokat tesznek és hogy nagyrészt e borok hatásának köszöni sikereit. *Dr. Bardeleben* berlini orvos elismerő hangon méltatja a *Continental-Bodega* borait, azt mondván, hogy minden dicséret felesleges, mert utolérhetlen jóságuk minden dicséretnek föltötte áll. — Ugyancsak osztatlan elismerésben részesítik a *Continental-Bodegát* *Ziemssen* dr. egyetemi tanár és a müncheni ált. kórház igazgatója egy nagyobb megrendelés kíséretében, *Nolte* dr. titkos egészségügyi tanácsos és udvari orvos Berlinben, *Thilemann* dr. Hamburgban és *Augerer* dr. egyetemi tanár Münchenben, kik e borokat mind kiváló egészségfentartó és gyógyító erejűeknek mondják. A *Continental-Bodega* borai nálunk *Berecz* Károly, *Reeh* Vilmos özv. és *Nick* A. K. és *Dombóvárott* *Szabó* József szállodatulajdonosnál kaphatók.

Közgazdaság.

□ **Felsőbb szőlészeti tanfolyam.** A földmívelési miniszter az 1897—98-ik tanévben Budapesten tartandó felsőbb szőlő és borgazdasági tanfolyamra való felvételre május hó 27-én kiirt pályázat határidejét meghosszabbította. A tanfolyam tartama egy év, mely ez évi november elején kezdődik. A tanfolyamra folyamodók közül azok, kik jó bizonyítványokkal bírnak és szerényebb sorsuak, 50 frt havi ösztöndíjban részesíthetők. Csak oly pályázókat vesznek föl, akik a magyar-óvári gazdasági akadémiát, vagy a hazai gazdasági tanintézetek valamelyikét jelesen végezték, ép és erős testalkattal bírnak s egészségesek és ezt, valamint ha ösztöndíjra igényt tartanak, vagyontalanságukat hatósági bizonyítvánnyal igazolják. A felszerelt folyamodványok szeptember hó 30-ig a földmívelésügyi miniszteriumhoz nyújtandók be.

□ **Kosarat fonó tanítók.** A földmívelési miniszter a kultuszminiszterrel egyetértőleg a nyáron az egyes gazdasági tanintézetekkel kapcsolatban néptanítók részére gazdasági tanfolyamot rendezett. Ilyen a kolozsmonostori tanintézetben megtartott gazdasági tanfolyamon 40 néptanító vett részt s ami különösen kiemelendő, a tanfolyam összes hallgatói kosárfonásban nyertek gyakorlati kiképzést, amely hogy eredményre végződött, a tanfolyamot befejező iparkiallítás fényesen igazolta. A tanfolyam hallgatói rövid három hét alatt olyan kézbeli ügyességre tettek szert, a mely képessé teszi őket arra, hogy a kosárfonásnak minden nemeivel megismertessék a népet. A kosárfonás háziipara, reméljük, örvendetesen fog fellendülni e gazdasági tanfolyam nyomán; de a feladat másik része most már a nagyközönségre hárul abban, hogy a kinálkozó olcsó forrásokat felkeresse és igénybe vegye.

Művészet, irodalom.

○ **Színházi jelentés.** *Somogyi* Károly a pécsi nemzeti színház igazgatója, most adta ki az előleges színházi jelentést, mely szerint jövő október hó 1-én megkezdí Pécsen az új színiévadot. A társulat tagjai a következők: *Angyal* Ilka, *Ligethi* Mari, *Bodroghy*né, *Somogyi*né, *Polgárné* és *Benkő* J. kik régi jó ismerőseink. Továbbá *Leopold* Franciska lesz a Debrecenbe távozott *Juhász* Ilona helyettese, a ki legutóbb a győr-soproni szintársulatnál működött és mint opera-énekesnő is szép sikereket aratott már; *Réthy* Lina, a legkedvesebb szubrettek egyike; *Szohner* Olga, a fiatal, művészeti temperamentummal bíró naiva és *Körösi* Juci, a ki csinos színpadi jelenség. A nők közül ujak még: *Andorffyné*, *Hevesi* Gáborné, *Baracsi* Eszter és *Némethy* Gizella. A férfiak közt régi jó ismerőseink *Bihari* Ákos, *Bognár* János, *Csiky* László, *Erdélyi* Miklós, *Perényi* József és *Ország* Bertalan. Az ujak között van *Andorffy* Péter, a jóhírnevű operettbuffó; *Borbély* Sándor, a ki szintén igen ügyes komikus, továbbá *Hevessi* Gábor, *Delli* Lajos és *Hunyady* József, a ki széphangu énekes. Ezekből áll a társulat magánszereplő személyzete, kik mellé — reméljük — különösen a gyengéd nemet illetőleg, felrisszított és már csak a külső hatás kedvéért is csinos kar fog járulni. Az előadásokhoz a zenét a 44-ik gyalogezred zenekara szolgáltatja; a társulat karmestere pedig *Békessy* Ferenc. Rendezők az igazgató mellett *Csiky*, *Andorffy* és *Hevessy*; titkár *Erdélyi*, igazgatósági megbízott *Berényi* (Janiki) Miklós, kinél szerdától kezdve lehet bérlet. Bérleti feltételek a következők: I. Az évad (nagy) bérlet árai: Földszint és I. emeleti páholy (a délutáni előadásokat kivéve) minden előadásra 600 frt. Évad (nagy) bérletet és havi (kis) bérletet a következő árak mellett jegyeztetni: Földszinti és I. emeleti páholy 150 (bérleti) előadásra 450 frt. Zsöle O sort és erkély I. sort kivéve (150) bérleti előadásra 100 frt. Erkély többi sor (150) bérleti előadásra 60 frt. II. Havi (kis) bérlet 24 előadásra: Földszint és első emeleti páholy 24 (bérleti) előadásra 85 frt. Zsöle O sort és erkély I. sort kivéve 24 (bérleti) előadásra 20 frt. Erkély többi sor 24 (bérleti) előadásra 12 frt.

○ **A Magy. Kir. Operaház** műsora szeptember 13-tól szeptember 19-ig. — Hétfő. **Nincs előadás.** — Kedd. **André Chénier.** *Vasquez*, *Kacér*, *Semsey*, *Várent*, *Larizza*, *Kertész*, *Hegedüs*, *Kornai*, *Mihályi*, *Takáts*, *Dalnoki*, *Várad*, *Kárpáth*. — Szerda. **Fekete domino.** *Bécsi keringő* *Ábrányiné*, *Várent*, *Semsey*, *Berts*, *Payer*, *Arányi*, *Kiss*, *Kornay*. — Csütörök. **Manon Lescaut.** *Kacér*, *Berts*, *Larizza*, *Beck*, *Kertész*, *Várad*, *Kornai*, *Mihályi*, *Dalnoki*, *Hegedüs*, *Carbone*, *Pini*, *Smeraldi*. — Péntek. **Nincs előadás.** — Szombat. **Aida.** *Vasquez*, *Hilgermann*, *Berts*, *Larizza*, *Takáts*, *Ney D.* *Kornay*. — Vasárnap. **Varázsfuvola.** *Ney D.* 25. éves művészi jubileuma. *Blätterbauer*, *Rotter*, *Kacér*, *Diósyné*, *Semsey*, *Ábrányiné*, *Payer*, *Berts*, *Kann*, *Kiss*, *Mihályi*, *Takáts*, *Arányi*, *Ney D.*, *Hegedüs*, *Dalnoki*. Ezen előadások bármelyikére előre lehet jegyet rendelni *Rózsa* Gyulánál, a *M. K.* Operaház pénztárnokánál, a hely árának levélben, utalvánnyal, vagy sürgönyileg való beküldése mellett a következő rendes elővételi helyáron: Páholy. Földsz. és I. em. 13 frt. II. emeleti 2—5 sz. 9 frt. II. emeleti 11. sz. 11 frt. Tamlásszék. I.—III. sorban 4 frt 30 kr. IV—K. sorban 3 frt 30 kr. XI—XVI. sorban 2 frt 30 kr. XVII—XIX sorban 1 frt 80 kr. II. em. körszék. Az I. sorban 2 frt 30 kr. A II. sorban 1 frt 80 kr. A III. sorban 1 frt 30 kr. III. emeleti erkély- és zárt-szék. Erkélysz. I. sorban 1 frt 70 kr. Erkélysz. II—V. sorban 1 frt 20 kr. Erkélysz. VI—IX. 1 frt. Zártsz. I. sorb. 90 kr. Zártsz. II. sorban 70 kr. Zártsz. III—IV sorban 50 kr. A jegyek átvehetőek a hajós-utcai nappali

pénztárnál az előadás napján 10 órától 1-ig és 3-tól 5-ig, az előző napon pedig 10 órától 1-ig. Darabváltás esetén a jegy érvényessége megmarad, de kívánatra a pénztár a beküldött összeget visszafizeti.

Törvényszék.

§ **Salamoni ítéletek.** Ma délelőtt három végtárgyalást fejezett be a pécsi kir. törvényszék jogerős ítéletekkel. Három ügyben hozott olyan ítéletet, melyet egykép méltányosnak tartott a vádlott, mint megfelelő szigorúnak a vádhatóság s egyik se felebbezvéen ellene, azok jogerősekké is váltak.

Az első végtárgyaláson *Bender Péter*, maissi lakos volt a vádlott. Nevezettnek az volt a bűne, hogy a pécsi káptalantól 1000 frtos kölcsönt akarván felvenni, a kölcsön betáblázásához szükséges elsőbbségi engedélyre az anyósa nevét ráhamisította. Ezért magánokirathamisítás miatt vonták vád alá s a ma megtartott végtárgyaláson azzal védekezett, hogy az anyósa előbb egy 2800 frtos kölcsönügyletnél megadta beleegyezését az elsőbbségi engedélyhez. S mert ezt a kölcsönt nem sikerült kieszközölnie, azért próbálta meg a kisebb összeget s itt az anyósa engedelmét ki sem kérve, aláírta a nevét az engedelménynek, mert abban a véleményben volt, hogy a sokkal csekélyebb kölcsönösszeg betáblázásába beleegyezhet utólag is az anyósa. A törvényszék a sok enyhítő körülmény tekintetbevételével 8 napi fogházra ítélte a vádlottat, a ki az ítéletben meg is nyugodott.

A második végtárgyaláson *Orf Gáspár*, pécsi lakos, volt a vádlott. Orf Gáspárhoz ugyanis betévedt egyszer egy falusi parasz-asszony és Marechal Niel rózsákat kínált megvételre. Orfnak a szölejéből ugyanez időtájt gyakran vesztén el épen ilyenfajta rózsák, abban a gyanuban volt, hogy az asszony a tolvaj s ezért sietve rendőrért küldött a városházára s mert a rendőr sokára jött, addig igyekezett tartóztatni az asszonyt, hogy el ne menjen. Végre is egy rendőrt az utcáról hívott be, a kinek azt mondta, hogy az asszonyt kísérje be a rendőrségre. A rendőr — mint a mai végtárgyaláson eskü alatt vallotta — csak az ő felelősségére kísérte be az asszonyt, a ki a rendőrségen előadta, hogy *Zsikó Benőné Tóth Katalinnak* hívják s Németüröghön lakik s tanukkal igazolta, hogy van otthon vagy 60—70 fő rózsája és virágárusítással foglalkozik. Orf Gáspárt ez alapon személyes szabadság megsértése és becsületsértés miatt panaszolta be aztán az ártatlanul meghurcolt asszony s a törvényszék ma — itt is tekintetbevéve a sok enyhítő körülményt — a vádlottat, kit *Jobst László dr.* védett, 50 forint pénzbüntetésre ítélte, a miben az meg is nyugodott.

Végül a harmadik végtárgyaláson *Pető János*, becefai kisbíró, volt a vádlott, a kit *Pető István* községi bíró megbízott, hogy távollétében a község címére postán érkezett pénzeket felveheti. *Pető János* fel is vett egyszer 6 frt 48 krajcárt, a miből 2 frtot elköltött s csak egy hét múlva térítette vissza. Ezért sikkasztás miatt vonták ma kérdőre és elítélték 3 napi fogházra. Ő pedig sietett megnyugodni az ítéletben, a mely szintén jogerős lett.

TÁVIRATOK.

— **A tatai hadgyakorlatok.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) II. Vilmos német császár vasárnap délután 4 órakor érkezett fényes kísérettel Tatára. Vele jöttek *Hahnke főhadsegéd*, *Eulenburg főudvarmester*, *Lucanus kabinettanácsos*, *Schlieffer vezérkari főnök*, *Obrucsew orosz vezérkari főnök* és nagyszámu német tiszt. *Királyunk*, *Rajner*, *Jenő* és *József főherceg*, valamint *Sárközy Aurél főispán* és *Ghiczly alispán* fogadták a perronon. Vilmos német császár magyar lovassági tábornoki ruhában volt, mellén a szent István-rend nagykeresztjével, királyunk porosz tábornoki uniformist viselt. Az uralkodók kétszer megcsókolták egymást. A bevonulás 250 banderista előlovaglása mellett, harangzúgás közben történt meg a babérlevelekkel sűrűn behintett ilatos uton, a legnagyobb rendben. Az *Esterházy* várkastélyban a 34-dik gyalogezred százada állott a zenekarral, amely a porosz himnuszt zendítette rá. Jobb szárnyon sorakoztak a gála ruhás tábornokok. *Krieghammer hadügyminisztert*, *Fejérváry b. honvédelmi minisztert*, *Beck b. vezérkari főnököt* s még 25 katonai méltóságot bemutattak a német császárnak, akit az udvaron *Esterházy gróf*, a házi ur, a lépcsőkön *Esterházy grófné* üdvözölt. Vilmos császár karon fogva a ház urnójét, úgy haladt föl a lépcsőkön. Az udvari ebédnél 68-an, a marsall asztalnál 86-an ültek. A zenekar a többi közt Vilmos császár dalszerzeményét, a „Dal Aegirhez“ címűt is előadta. E-ste impozáns kivilágítás volt. — A ma megtartott hadgyakorlatokban *Lobkovitz* hadteste visszaszorította *Frigyes főherceg* hadtestét. Vilmos német császár és királyunk érdeklődéssel nézték végig.

— **Botrányt okozó Bánffy-virágok.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Szokolcán, a felsőmagyarországi kulturegylet tegnapi közgyűlésén *Károlyi István gróf* gyönyörű, ellenzéki szellemű elnöki beszédet mondott, melyet a jelen volt kormánypártiak zajos közbekiáltásaikkal botrányosan megzavartak.

— **Meghalt nyelvész.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) *Wolf György* akadémikus, nagyhirű nyelvész, a Trefort-utcai minta-gimnázium igazgatója, ma reggel szívszélhűdésben meghalt.

— **A cenki szobor.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A sopronmegyei Nagy-Cenken tegnap leplezték le *Széchenyi István gróf* szobrát, melyet *Strobl tanár* alkotott. A leleplezési ünnepsépet *Baán Endre alispán* beszéde nyitotta meg, amit *Balits plébános* gyönyörű szép beszéde követett, majd *Kántor közjegyző* adta át szép beszéd kíséretében a szobrot *Bene községi bírónak*. *Bánffy b. miniszterelnök* levélben mentette ki elmaradását az ünnepségről, a melyet bankettel zártak be.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTAV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Nyomatott Taizs Józsefnél Pecsét, 1897.

Hirdetések.

Szomorú — de igaz,

hogy öltözékeinkre nagyobb gondot fordítunk, mint egészségünkre. Ha ruháinkon a legparányibb szakadékot észlelünk, sietünk azt legott eltüntetni, nehogy nagyobbodjék, de ha ez testi egészségünknek az eset, számba se vesszük. Egy kis köhögés, fájás, emésztési zavarok stb mit tesz az? Ügyet se vetünk rá. Hát ez **vétkes könnyelműség**, mely később keservesen megboszulja magát rajtunk, mert valamint a kis szakadékból nagy lesz, épp úgy a kis bajból nagy baj keletkezik, ha kellő intézkedés nincsen kéznél. **A legtöbb betegség kuforrása a gyomor rendetlen működése**, a mit — idejekorán használva — *Egger kellemes ízű Sódapasztillája* csakhamar beszüntet. (1 doboz ára 30 kr.) **A tüdő, torok és mellbajok köhögéssel, rekedtséggel s elnyálkásodással kezdődnek.** *Egger kitűnő ízű Mellpasztillája* megóv bennünket a bajtól teljes bizottsággal. (1 doboz 50 kr. és 1 frt. Próbadohoz 25 kr.) Minden gyógyszerárban kaphatók. Főraktár **Nádorgyógyászat**

(**Dr. Egger Leó és Egger J.**)
Budapest, Váci-körút 21.

398. szám.

1897.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. tc. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a dárdai kir. járásbíró 1895. évi 6749. 1818. számú végzése következtében *Stankovits Döme* ügyvéd által képviselt *Bitó Eva* javára *Egyed Illés* ellen 111 frt, 55 frt s jár. erejéig 1895. évi március hó 11-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján felül és lefoglalt és 595 frtra becsült lovak, szarvasmarhák és 1 vetőgépből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a dárdai kir. bíróság 5436/1897. sz. végzése folytán 111 frt, 55 frt tőkekövetelés, és járulékaik erejéig **Karacsony alperes lakásán** leendő eszközzésére **1897. évi szept. hó 17. napjának d. u. fél 4 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Dárdán 1897. évi augusztus hó 28 napján.

Schönberger Sámuel

kir. bir. végrehajtó.

Hirdetések jutányos
áron vétetnek fel ki-
adóhivatalunkban.